

218. ԱՂՔԱՏՆ ՈՒ ՀԱՐՈՒՍՏԸ

Մըն քյանսիր մարթ ա իննում, տանը հաց լի իննում, քյաննում ա վեր օրիշ տեղ հունձ անի, պիրի խոխորցը հաց հըսցնի։ Հունց ա պըտահում, տանը էտ կնեզլը շատ ա եշում, վեր մարթը յտացալ ա, պերում տանը մըն կյնշ ցորեն ա իննում, տամ ա խոխին, ածում պարկին մեղը.—Ա՛ բալա, եր կալ տար ճըղացումը ճըղըսպանին խնթրի, աղի, գոնյա պիրենք խոխերքը պահենք, քու հեր յըտացալ ա։

էտ խոխան եր ա կենում, վեր ցորենը եր ա օնում քյաննում ճաղացը, քյաննում տեսնում, վեր դանը էն ա եր ա ածած, աղում ա։ Հիշքան խնթրում ա էտ ճըղըսպանին, մին էլ էտ դանի տիրոշը, հնար լի իննում ըղալի համար, ըսկուպոյ մարթ ա իննում էտ դինատերը, էտ հարուստը ա։ Վերը էն ա տնա կյանլիս, վեր պայմանավորվում են, վեր էտ հարուստին դանը եր կլն, էտ քյանիքինը յիրն ածեն։ Վերը, շատ անցնելուց հետո, վեր էտ ճըղըսպանին տանան խանըր ա կյանմ, վեր ճըղըսպանին կանշում են, մնամ են ճըղացումը էտ խոխան նան մին էլ էտ հիլիվերը, էտ հարուստ մարթը։

Ուրնգյանը վեր մթնում ա, էտ հարուստը էտ խոխին ասում ա.—Տու քյինն ճախա-մախա հըվաթի, պեր կրակ անենք, մթնալ ա, թոռ էլ ա կյանու, համ էլ էշին էրնկը փոխի։

էտ խոխան քյաննում ա, կաղարում ա, կյամ ա տեսնում ա

հիլիվերին դանը եր ա եկալ, էտ հարուստին, ինքն էլ ուրան դանը պիտի աղաւ Աղում են, վերլացնում, վեր մթնում ա, հնարավոր չի ինձմ տոն կլալի, թոռն էլ նի կալած, էտ հարուստըտ էտ քլսիբին խուխին ասում ա.—Պեր էտ հըրկըշավի պան անենք էլի իրուր, պաղարճ թխենք ճըղացումը, բա սոված մնալու չենք:

Պայմանավորվում հն հետեյալ կարք՝ վեր ուրեմը խմորը ինձանա, փուշին քըզտնա (էտ հարուստն ա էտ խուխին ասում), Ասում ա.—Դե հինչ եմ ասում:

Խոխան էլ դե իսիրն միամիտ երեխա յա ինձմ, ինքն էլ մըն տասսը-տասնհրկու տըրեկան խոխա յա էտ խոխան քլոննում ա մին վեղրած ճուր ա պիրում, էտ հարուստըտ էլ ուրան անլրան մին էրկու կլիսկ քցում ա տաշտին մեշը, լիհմ շուհ ա անում, ասում ա.—Դե փուշեն քըզանա յա, պե՛ր: էտ խուխին պարկումը հիշքան անլր ա ինձմ, պիրում են թամնը պարան տամ տաշտին մեշը, վերը էն ա տոն կլալիս, վեր պարկումը մըն հափուռ անլր չի մնամ:

Խոխան մնամ ա դե մըտըծիլիս իլի, վեր տոն ա քլինանլու տնորտանկ: Պաղարճը թխում են, տաննում ա տըսնեբկու հատ, ճըղացին պատին տակին էլ դիքլ-դիքլ շարում են, ուշադին կոխկին, էս հարուստըտ տեսնում ա, վեր պըղարճան մինը տա, ինքը ըսկուպոյ մարթ ա ինձմ իլի, ինքը ահագին վնասի տակ ա ինզում իլի թա ուրան միշումը:

Ասում ա.—Եք, ամաքը մին սոտ ասինք, հնը սոտ լնվ ինի՝ պաղարճնին լոխ ուրան: Օղում ա զրկի էտ խեղճ քլիսիբին խուխեն: Ասում ա.—Դե հի՛նչ եմ ասում:

Մհեկ պատմում ա էտ հարուստը, ասում ա.—Մին տարե իմ ապեր օխտը ճոխտ բըրդանու կորինձ էր պերալ, տրանք Փլուռեն զրադին վըրեցինք, էտ Փլուռիտ զրադին էնքան հաջող տարի իլավ, վեր Փլուռը էտ բըրդանան տիրեը անց կըցըրեց կլետին էն զուր: էնքան բըրդանի փըռնեց, վեր ժուղովուրթը հըվըքեցին, էլ ասիլ շեմ կարող, էնքան կըրեցին, կըրեցին, տոն կար, հազար հատ պերավ, հանւն էն զուրին էլ ծեռք շըտվեցին: էլ էն տըռնան մինչև մհեկ էն բըրդանու հետքը հանւն մեր տանը իրնում ա:

Նորաթը հըսավ խուխին: Խոխան դե տեսալ ա, վեր էտ սոտին կոխկումը հինչ ասի, վեր պըղարճան զրկվի վեշ, ասում ա.—Դե, լնվ, ես ասեմ:—Սա,—ասում ա, բայց, երեխան, պետք ա ասեմ, վեր հանւն եռուրթ դասարանում ա սովուրիլիս ինձմ, դե վեր սոտ

ա, ինքն էլ ա օգուտ ասեւ Ասում ա.—Վեր ես տըսներկու տըրեկան ի, տեխնիկումի շորորթ կուրսումն ի Մի տարի իմ ապեր մեռավ... հիշտեղ ա՞ ապերը մեռալ, ախեր սոտը մեյդանաւ պիտի ասիմ։ էտ խոխան պատմում ա հետեյալը.—Վեր իմ ապեր մեռալ ա, մեր պարիկամները, վերը կյիսի-արաղ ին պերնլ, վերը մընս, վերը հաց, մեր պարիկամներից մինն էլ մին հափուտ կորեկ էր պերնլ, լնվ հ՞ս լսում,—ասում ա էն հարուստին։ Ասում ա.—Հա՛, լսի լնվ հմ լսում։ էտ,—ասում ա,—կորեկը իմ մեր մին երկու-իրեք տարե պահեց, հունց պըտահեց, մեր տունը մին թթի ծառ կար, էտ թթի ծառին տակին վըրեցինք, ասում ա, մըն քանի տարի, ասում ա, դննումը իրեք-չորս շնվնլ հնձնում ինք, լըսնում, տանաւ էլ ապրում ինք։ Ես վեր քյացի տըսներեք տարեկանումըս ինստուտի երրորթ կուրսը, էտ տարիտ եկալ ի, վեր տանաւը դիրաւ հընցընեմ։ Եկի, տեսնամ, վեր էտ կորեկըտ խե լնվ փըսալ ար, իմ մեր էլ տրան շորս դուը նհեց լնվ թեյնալ էր շիննլ, սարքալ, կարքալ, վեր կորկին շտփեր, ըսեցինք, վեր ըստարի տեղը թնթար շի ինգյնիլ էտ մըն հափուտ կորկին։ Մենք մըն խող ունինք, էտ անդեր խողըտ եկը, հունց պըտահեց, մենք տունը դրնց ընելիս ժամանակը, էտ կորեկըտ քոռ ըրավ։ Մըն պահ ես եր կալա, մընն էլ իմ ախպեր, տուր թե կըտաս էտ խողին։ Վեր տուլինք, խողը թըրքեց։ Վեր թըրքեց, տեսնամ միշան մըն սիպտակ թոխտ տոնս եկը։ էտ թոխտըտ տոնս կալա կըրթացի։ Մհեկ էտ հարուստըտ ասում ա.—Հի՛նչ էր կյիրած։

Թա ասում ա.—Հինչ լնվ կյիրած էր, վեր, դո՛ղ ա, մին հափուտ նըրը հիլիվերինն ա իլնլ, բայց լոխ փուշին քունն ա իլնլ, հիլիվերը դնլնթ ա անում, էտ տըսներկու պաղարճը քունն ա։

Էլ հիլիվերը կարում շի ասի, վեր սոտ ես ասում։ էտ խոխան պաղարճն ածում ա պարկին մեյը, շիլնկում, քյոննում տոն։

